

Omgevingsvisie Bergeijk

Nota van uitgangspunten

Vastgesteld: mei 2021

Inhoudsopgave

1. De Omgevingswet en de Omgevingsvisie
2. De kern van de Omgevingsvisie
3. Aanpak omgevingsvisietraject
4. Inhoud Bergeijkse Omgevingsvisie
5. Participatie en rol van de raad
6. Opzet en vorm Bergeijkse Omgevingsvisie
7. Uitgangspunten

1 De Omgevingswet en de omgevingsvisie

Inwerkingtreding Omgevingswet

Op 1 januari 2022 treedt de Omgevingswet in werking. De Omgevingswet bundelt wetgeving en regels over onze fysieke leefomgeving. Tot fysieke leefomgeving rekent de omgevingswet: bouwwerken, infrastructuur, watersystemen, water, bodem, lucht, landschappen, natuur en cultureel en wereld erfgoed. De omgevingsvisie kent een grotere reikwijdte dan de structuurvisie omdat álle relevant beleid met betrekking op de fysieke leefomgeving samen wordt gebracht. Dus ook bijvoorbeeld thema's als energietransitie en gezondheid, vergrijzing, bereikbaarheid en ons voorzieningenaanbod.

Gemeenten zijn verplicht om voor haar grondgebied vóór 1 januari 2024 één omgevingsvisie vast te stellen. De omgevingsvisie vervangt de onder de Wet ruimtelijke ordening verplichte structuurvisie. In de omgevingsvisie wordt het strategisch beleid voor de (middel)lange termijn vastgelegd.

Onze raad heeft daarom in 2019 het Plan van aanpak 'Op weg naar de Omgevingsvisie Bergeijk' vastgesteld. We zetten nu de volgende stap. Samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties gaan we aan de slag om de kaders die wij belangrijk vinden voor onze fysieke leefomgeving te bepalen.

In deze 'Nota van Uitgangspunten Omgevingsvisie Bergeijk' worden daarvoor de uitgangspunten vastgelegd.

Eisen vanuit de wet

De Omgevingswet stelt relatief weinig inhoudelijke eisen aan de omgevingsvisie. De omgevingsvisie bevat een beschrijving van wat we belangrijk vinden voor onze fysieke leefomgeving. De omgevingsvisie gaat in op ambities, doelen en de samenhang tussen de onderdelen van onze leefomgeving. Wat willen we beschermen en verbeteren? Welke doelen willen we bereiken om een antwoord te geven op allerlei nieuwe opgaven die op ons af komen. Zoals op het gebied van klimaat, vergrijzing, energie, landbouw, zorg en mobiliteit.

De visie vormt daarmee de basis voor de invulling van andere instrumenten van de Omgevingswet:

- programma's;
- het omgevingsplan;
- Omgevingsvergunningen.

Artikel 3.2 Omgevingswet

De omgevingsvisie moet in ieder geval bevatten:

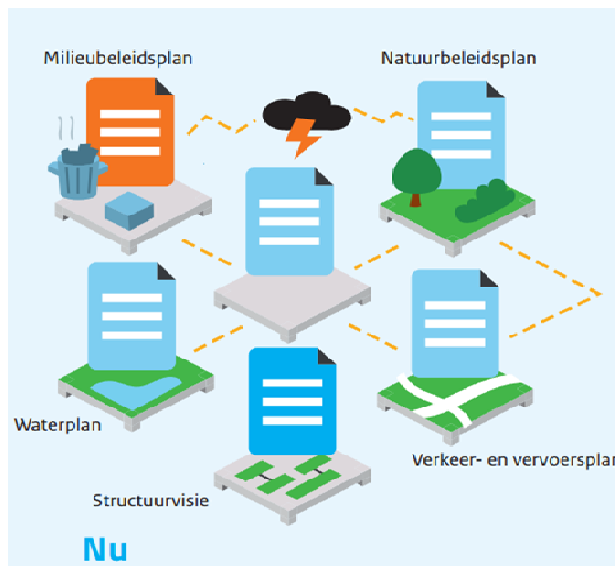
- a) een beschrijving van de hoofdlijnen van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving,*
- b) de hoofdlijnen van de voorgenomen ontwikkeling, het gebruik, het beheer, de bescherming en het behoud van het grondgebied,*
- c) de hoofdzaken van het voor de fysieke leefomgeving te voeren integrale beleid.*

Aan de omgevingsvisie zijn dus geen vormen inhoudseisen verbonden. Dit geeft ruimte voor het inspelen op lokale behoeftes. Dus soms meer themagericht, of gebiedsgericht of sectorgericht. De gemeenteraad bepaalt dus zelf hoe gedetailleerd het (delen van) de omgevingsvisie opstelt.

2 De kern van de Omgevingsvisie

Wat is een Omgevingsvisie **niet**?

- ✗ Géén blauwdruk van de toekomstige inrichting/ ontwikkeling
- ✗ Géén gedetailleerde beschrijving van wat wel/niet mag
- ✗ Niet juridisch bindend voor inwoners/bedrijven (-> Omgevingsplan)
- ✗ Géén concreet uitvoeringsdocument (-> thematische of gebiedsgerichte programma's).

Wat is een Omgevingsvisie **wel**?

- ✓ Strategische visie voor de lange termijn
- ✓ Visie voor de gehele fysieke leefomgeving
- ✓ Eén visie per gemeente voor het hele grondgebied
- ✓ Verplicht voor gemeente
- ✓ Bindend voor gemeente
- ✓ Opgesteld in samenwerking met maatschappij

Kern van de omgevingsvisie

Gebiedsgerichte beeldsvorming

- Generiek en sectoraal beleid per gebied uitwerken in kaders voor de toekomstige ontwikkeling van de fysieke leefomgeving van Bergeijk.

Per gebied bepalen

- Wat de waarden van het gebied zijn.
- Welke opgaven van toepassing zijn op dat gebied.
- Welke thema's voor dat gebied relevant zijn.
- Welke ambities we hebben voor het gebied.

Doel

- Initiatiefnemers uitnodigen om projecten binnen de kaders vorm te geven
- Wat willen we behouden, wat willen we versterken, wat willen we ontwikkelen?

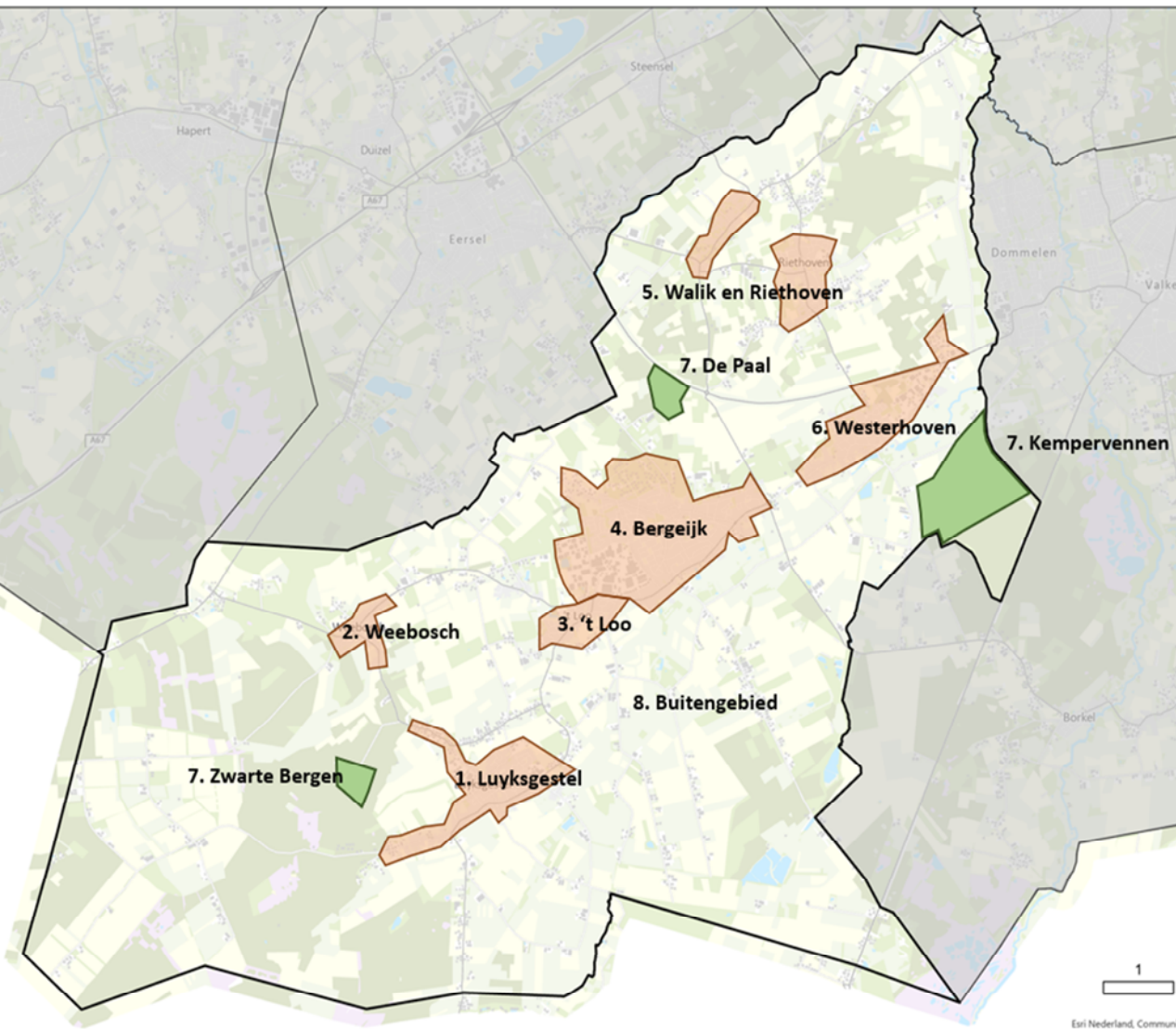
Reikwijdte

- De gehele fysieke leefomgeving: op hoofdlijnen de ruimtelijke ordening, het milieu en de bebouwde omgeving.

Vorm van het beleid

- De omgevingsvisie is vormvrij.
- De raad is vrij om het abstractieniveau (gebiedsgericht) te bepalen.
- Voorstel voor abstractieniveau: zie volgende pagina.

3 Inhoud Bergeijkse Omgevingsvisie (1)

Gebiedsgerichte benadering / ontwikkelperspectieven

Uitgangspunt

Bergeijk bestaat uit verschillende soorten gebieden (o.a. de kernen en landelijk gebied). Een gebiedsgerichte benadering is belangrijk bij de uitwerking van generiek en thematisch beleid in de omgevingsvisie.

Vertrekpunten voor gebiedsgerichte benadering:

- Kwaliteiten van de fysieke leefomgeving;
- Ruimtelijk functionele structuur;
- Nieuwe opgaven;
- Speerpunten huidige beleid;
- Mate van dynamiek.

Voorstel gebiedsindeling Omgevingsvisie Bergeijk

1. Luyksgestel
2. Weebosch
3. Bergeijk 't Loo
4. Bergeijk 't Hof
5. Walik en Riethoven
6. Westerhoven
7. Recreatieparken (De Paal, Kempervennen, Zwarte Bergen)
8. Buitengebied

3 Inhoud Bergeijkse Omgevingsvisie (2)

Abstractieniveau van de omgevingsvisie

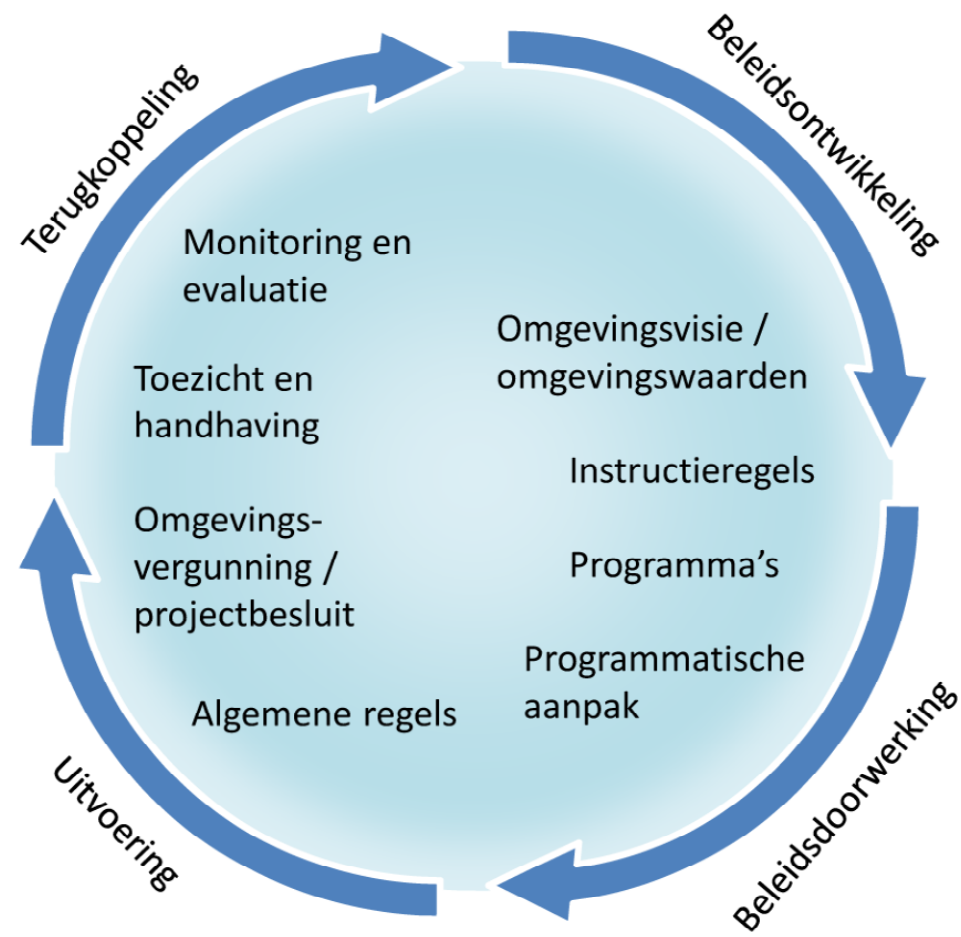
De koers in de Omgevingsvisie kan op verschillende abstractieniveaus worden uitgewerkt:

Abstractieniveau	Beschrijving ambitieniveau	Keuzemoment
Hoog	Hoofdpijnen van ambities en beleid	Doorschuiven in beleidscyclus
Middel	Concrete keuzes, op basis eerder beleid	Omgevingsvisie
Laag	Voorschrijven details op uitvoeringsniveau	Omgevingsvisie

Voorstel abstractieniveau Omgevingsvisie Bergeijk

De gemeente beschikt over voor diverse onderwerpen die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving over actueel beleid. Dit is zowel lokaal als (boven)regionaal beleid. Bij het opstellen van de Omgevingsvisie bouwen we hier op verder. We continueren het beleid en daar waar nodig vullen we het aan of vernieuwen we het.

In het bestaande beleid worden veel beleidskeuzen al concreet gemaakt. Deze keuzen moeten nog wel worden uitgewerkt in beleid voor de fysieke leefomgeving. Dit gaat het beste in een Omgevingsvisie met een abstractieniveau ‘middel’.

3 Inhoud Bergeijkse Omgevingsvisie (3)

Uitwerking bestaand (sectoraal) beleid

In de omgevingsvisie werken we met een integrale blik op de leefomgeving. We kijken niet meer apart naar verschillende beleidsnota's, bijvoorbeeld naar groen of parkeren. We maken keuzes per gebied waarin we al die zaken in samenhang bezien. Daar koppelen we doelen en ambities aan.

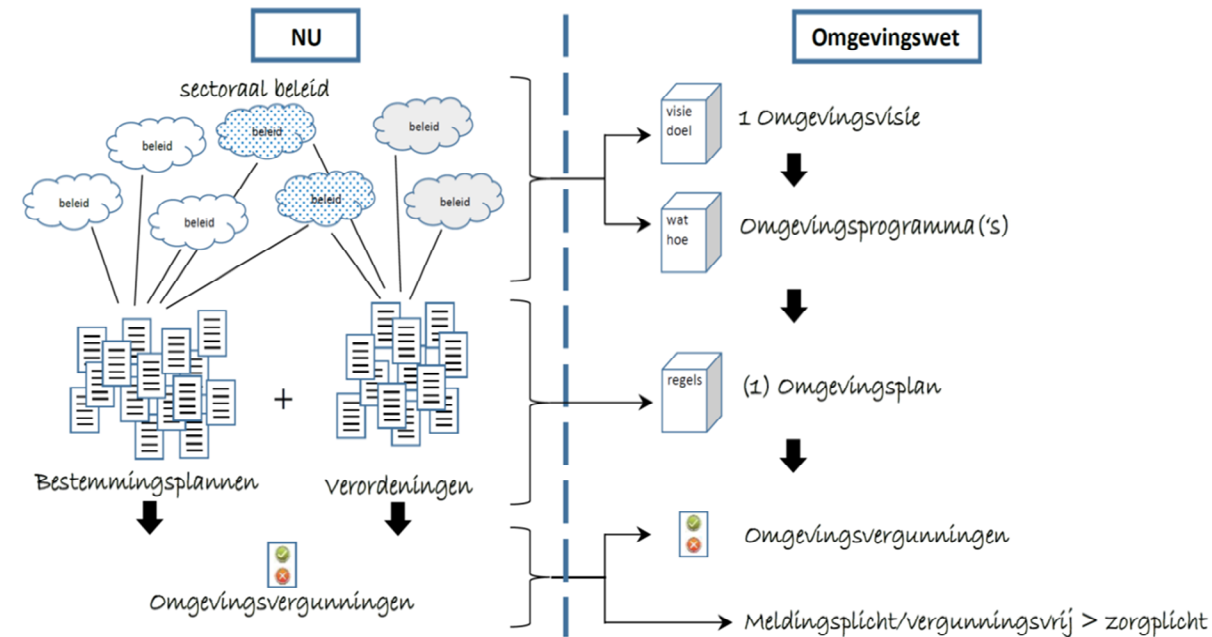
Uitgangspunten:

- knip aanbrengen tussen bestaand beleid/ bestaande (beleids)ambities en uitwerking/ uitvoering daarvan;
- uitvoering in programma's.

Inpassing in omgevingsvisie

In te passen beleid, o.a.:

- DNA Bergeijk
- Centrumvisie;
- Woonvisie;
- Visie mobiliteit
- Beleidskader bewegen ontmoeten en spelen
- Zon en wind
- Klimaatvisie Kempengemeenten
- Regionale bedrijventerreinenvisie
- Regionale detailhandelsvisie
- Beleidsvisie dag- en verblijfsrecreatie
- Lokaal gezondheidsbeleid 2021-2025

Uitwerking in programma

Doel:

- uitwerking geven aan het (gebiedsgericht) beleid;
- inhoud omgevingsvisie door laten werken naar concrete projecten.

Gebruik:

- om een bepaalde staat/kwaliteit van de fysieke leefomgeving te borgen;
- maatregelen vastleggen om een omgevingswaarde of andere doelstelling voor de fysieke leefomgeving te behalen.

Nodig:

- op basis van de omgevingsvisie en de Omgevingswet wordt bepaald welke programma's nodig zijn.

3 Inhoud Bergeijkse Omgevingsvisie (4)

Samenhang en reikwijdte beschermen en benutten fysieke leefomgeving

Uitgangspunten:

- in beeld brengen van de huidige staat van de leefomgeving. Inclusief trends en ontwikkelingen, verbeterpunten en opgaven (Leefomgevingsfoto);
- combineren met uitwerking beleidskader.

Voorstel voor afwegingskader:

Een kader is nodig voor het vinden van een balans tussen beschermen en benutten (doel Omgevingswet):

- gebaseerd op “m.e.r.-systematiek”: verschillende scenario’s beoordelen;
- gebieden staan centraal in beoordeling op basis van thema’s die de fysieke leefomgeving vormen en thema’s uit sectoraal beleid/lopende opgaven;
- kan aangepast worden naar aanleiding van reacties vanuit ambtelijke en bestuurlijke sessies.

Test afwegingskader door middel van een botsproef:

- op basis van een concept van de omgevingsvisie;
- test van doorwerking van ambities, doelen en opgaven uit de visie in regels (omgevingsplan) en maatregelen (programma);
- bepalen of omschrijving opgaven en ambities duidelijk genoeg zijn;
- hoe verhouden de ambities uit de omgevingsvisie zich tot de ambities uit bestaand beleid? Hebben alle ambities een plek gekregen en zijn de ambities strijdig met elkaar?

Gebiedstypen

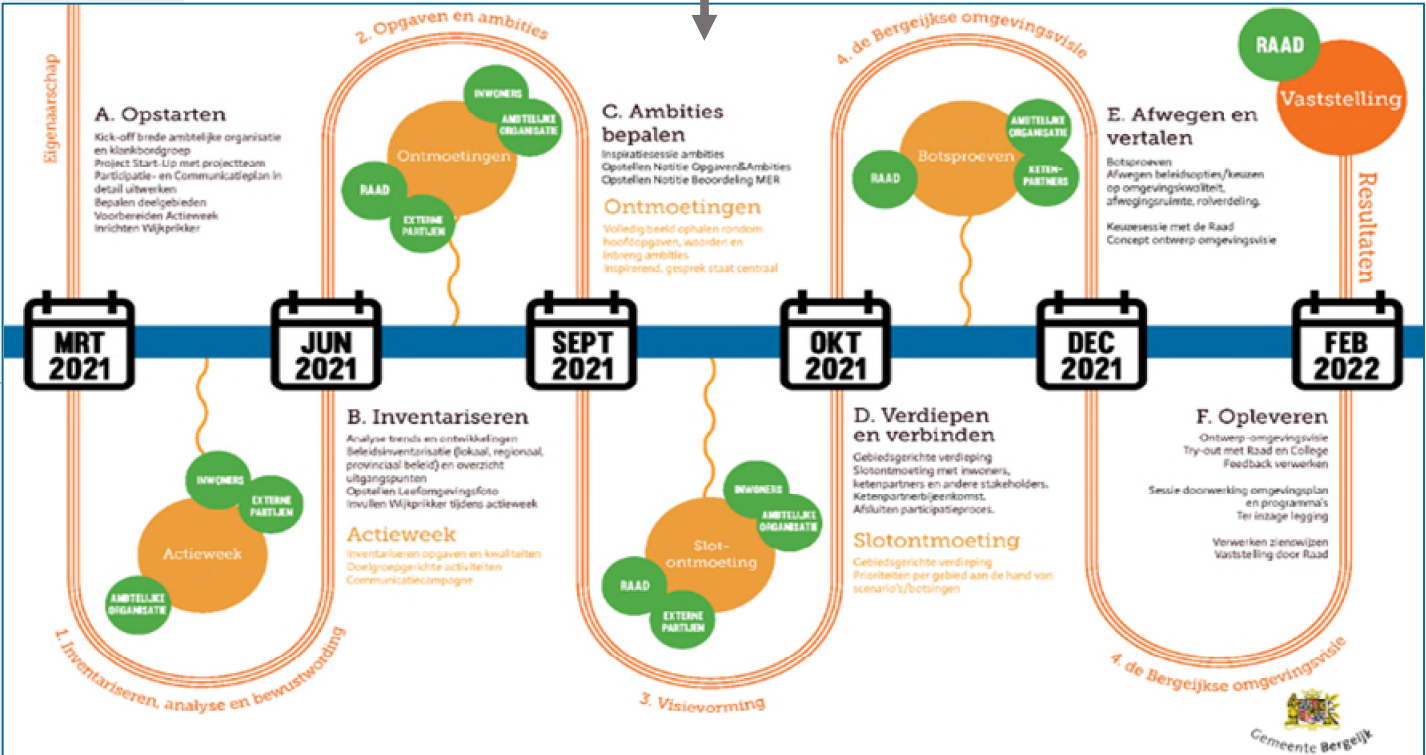

4 Aanpak omgevingsvisie traject (1)

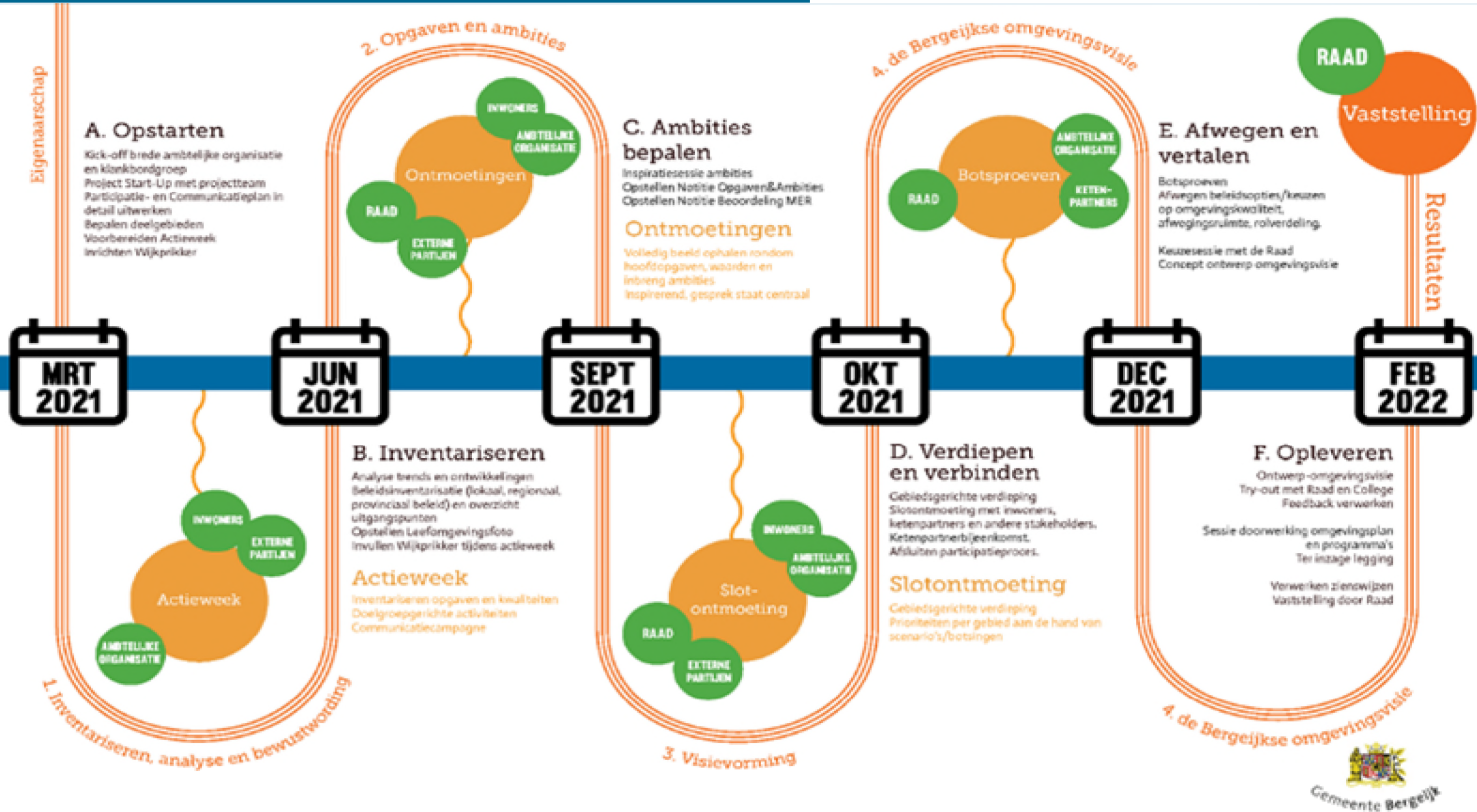
Plan van aanpak
'Op weg naar de Omgevingsvisie
Bergeijk'
Augustus 2019

Plan van aanpak
Omgevingsvisie 2021

4 Aanpak omgevingsvisie traject (2)

5 Participatie en de rol van de Raad (1)

*Voorbeeld wijkpikker:
<https://www.wijkprikker.nl/omgevingsvisiehia>

Participatie- en communicatieplan

Op basis van het Plan van aanpak is een participatie- en communicatieplan uitgewerkt. Er is een participatie agenda gemaakt voor het betrekken van inwoners, ondernemers en andere bij de gemeente betrokken organisaties en er is een participatie agenda voor de raad (volgende pagina):

	Fase/stap	Inhoud
April (week 16)	Communicatiestart	Informatie over visie en participatie
Mei (week 16-19)	Interviews dorpsraden en belangenorganisaties	Aandachtspunten/ items voor ontmoetingen
Mei (week 20-21)	Ontmoetingen 1 en 2 en wijkprikker*	(gebiedsgerichte) ambities en opgaven
Juni (week 24)	Slotontmoeting	Terugkoppeling bevindingen
Juni (week 24)	Interview dag ketenpartners	Consultatie en verdieping
Nov.	Tervisielegging en informatiebijeenkomst	Zienswijzen

5 Participatie en de rol van de Raad (2)

	Fase/stap	Rol gemeenteraad
8 april	Informatiebijeenkomst	Informatie over visie en participatie
Mei (week 18)	Nota van Uitgangspunten in college	Ter kennisname
Mei (week 20-21)	Ontmoetingen 1 en 2	Tafelhost
Juni (week 24)	Slotontmoeting	Kennis nemen van
13 juli	Keuzesessie	Consultatie en verdieping
23 sept	Concept omgevingsvisie	Try-out
Najaar 2021	Ontwerp omgevingsvisie	Ter kennisname
Februari 2022	Omgevingsvisie	Vaststellen

6 Opzet en vorm Bergeijkse omgevingsvisie

Een omgevingsvisie als website

Doel website:

Een bijdrage leveren aan de pijlers van de Omgevingswet:

- meer overzicht en duidelijkheid voor burger en overheid;
- integrale aanpak van de fysieke leefomgeving;
- laagdrempelige en gebiedsgerichte ontsluiting van de visie.

Uitgangspunt:

- iedereen moet de visie met een tablet op schoot kunnen raadplegen.

Uitwerking uitgangspunt:

- ontsluiting via kaartbeeld;
- korte en bondige teksten met verwijzingen naar meer informatie over bepaalde onderwerpen;
- visie doorzoekbaar op adres alsmede op thema;
- Google Maps gebruiken als ondergrond.

Het eindproduct is een uitnodigende en integrale website voor de omgevingsvisie, waarin per gebied de ambities, opgaven en thema's benoemd zijn, waar de nieuwe rolverdeling duidelijk is en waarin de koers wordt aangegeven.

Voorbeeld: <https://omgevingsvisie.drimmelen.nl/>

In de omgevingsvisie laten we zien waar de gemeente Drimmelen voor staat en waar we naar toe willen in de toekomst. De combinatie van 'thema's', 'waarden' en 'ambities' bepaalt wat er wel en niet kan in onze verschillende gebieden. De huidige status van deze website is ontwerp (26 januari 2021).

Lees verder via één van de trefwoorden over het onderwerp of klik via de kaart naar uw gebied.

Zoek op adres of trefwoord...

Gebieden

Drimmelen
Hooge Zwaluwe
Terheijden
Wagenberg
Lage Zwaluwe

Toon alle

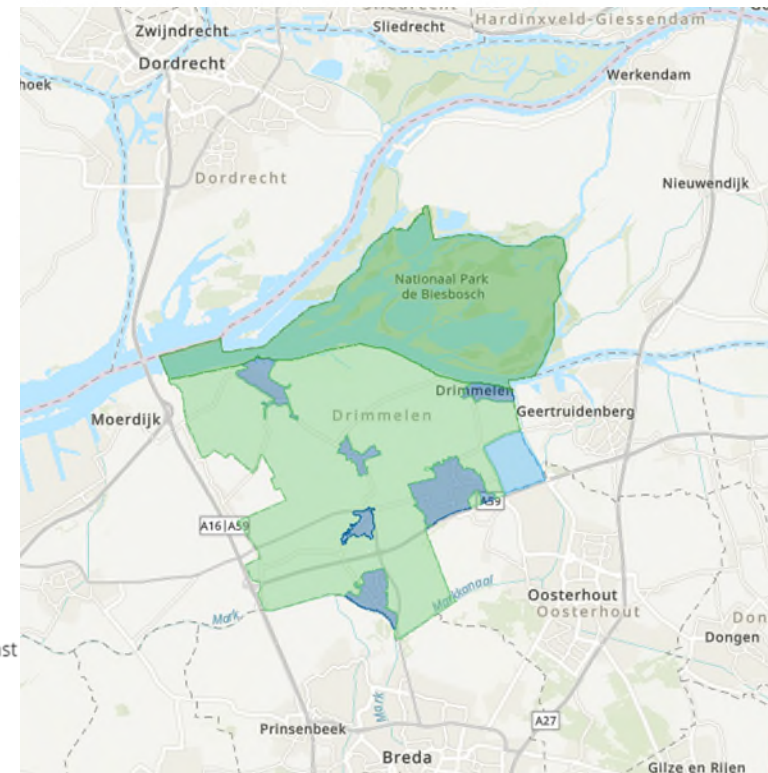
Thema's

Agrarische sector
Bereikbaarheid
Energie
Groene omgeving
Recreatie en toerisme
Voorzieningen
Wonen
Klimaat
Werk en ondernemen
Samenleving
Milieu
Gezondheid

Toon minder

Ambities

Samen bouwen aan de gezonde toekomst
Levendige dorpen
Onze blauw-groene motor
Toekomstbestendige gemeente

7 Uitgangspunten

Uitgangspunten om te komen tot de Bergeijkse Omgevingsvisie

In deze notitie zijn de volgende uitgangspunten opgenomen:

- *Gebiedsgerichte beleidsvorming:*

Bergeijk bestaat uit verschillende soorten gebieden (o.a. de kernen en landelijk gebied).

Een gebiedsgerichte benadering is belangrijk bij de uitwerking van generiek en thematisch beleid in de omgevingsvisie.

- *De omgang met de uitwerking van (sectoraal) beleid:*

We bouwen voort op actueel bestaand lokaal en (boven) regionaal) beleid. Waar nodig vullen we het aan of vernieuwen het. We brengen een knip aan tussen bestaand beleid/ bestaande (beleids)ambities en de uitwerking/ uitvoering daarvan in programma's.

- *Het abstractieniveau van de omgevingsvisie.*

Beleidskeuzen moeten nog worden uitgewerkt in beleid voor de fysieke leefomgeving. Dit gaat het beste in een Omgevingsvisie met een abstractieniveau 'middel'.

- *De samenhang en reikwijdte van het beschermen en benutten van de fysieke leefomgeving*

We brengen de huidige staat van de leefomgeving in beeld. Inclusief trends en ontwikkelingen, verbeterpunten en opgaven (Leefomgevingsfoto). Dit combineren we vervolgens met de uitwerking van het beleidskader.

- *Participatie en de rol van de raad.*

We betrekken inwoners, ondernemers en andere bij de gemeente betrokken organisaties en de raad bij het proces op basis van het participatie- en communicatieplan en de participatie agenda.

- *Opzet en vorm van de omgevingsvisie.*

De omgevingsvisie wordt vormgegeven als een uitnodigende en integrale website, waarin per gebied de ambities, opgaven en thema's benoemd zijn, waar de nieuwe rolverdeling duidelijk is en waarin de koers wordt aangegeven.

Colofon

Deze Nota van uitgangspunten is opgesteld door:

